

תפזורת מדרש רבה לפרשת וארא

מאת עוזי קייש

מ	ה	י	ש	ס	ה	נ	ו	ט	ר	י	ק	ו	נ	נ	י	ח
כ	ר	ו	ע	נ	מ	מ	ל	כ	ה	כ	ב	ו	ד	ב	ו	י
ו	ע	צ	ש	פ	ט	ח	צ	ל	מ	ע	ל	ה	ס	ו	צ	ר
ת	ו	א	ו	ר	ה	מ	א	ה	א	מ	ו	ת	א	כ	א	מ
ח	ל	ה	ע	י	מ	צ	פ	ר	ד	ע	י	מ	ה	ד	ל	פ
ק	נ	מ	צ	נ	ש	ב	נ	י	א	ד	מ	ש	ה	נ	נ	ר
ו	פ	י	מ	ו	ק	מ	ו	ז	ג	י	נ	ק	י	צ	ק	ע
ק	ש	מ	נ	נ	ל	נ	ס	ג	ד	ו	ל	צ	ה	ה	ר	ה
ו	מ	ה	מ	ש	ע	ב	ד	י	נ	י	ש	י	ר	ר	י	א
ת	ע	ד	כ	ס	א	ה	כ	ב	ו	ד	ל	מ	ו	מ	ו	י
מ	ל	א	ח	פ	נ	י	ו	מ	ת	מ	ל	א	י	ש	י	ו
פ	י	ח	ה	כ	ב	ש	נ	ב	ש	ח	י	נ	ר	י	א	א
פ	ר	ע	ה	ב	ב	ק	ר	ל	י	ר	א	י	ו	מ	ו	ש

הוראות:

א. לפניך תפזורת אשר בתוכה עליך למצוא את כל המילים הרשומות מטה אשר הן מודגשות וקו מתוח מתחתן.

המילים יכולות להירשם בכל כיוון למעלה למטה ימינה שמאלה ובאלכסון.

ב. לאחר שסימנת את המילים בטבלה עליך לחבר את האותיות שנתרו בטבלה למילים לפי הפרוט הנמצא מתחת לשאלות שלהלן ולקבל את: **הטעם לכך שהקב"ה מביא פורענות על רשעי עובדי כוכבים לפי פירוש רש"י.**

א. "פרעה היה אחד מד' בני אדם שעשו עצמן אלהות ו-הרעו לנפשם ואלו הן **חירם** ו-**נבוכדנצר** ו-**פרעה** ו-**יואש** מלך יהודה" (שמות רבה פרשה ח)

ב. "א"ר יהודה **המטה משקל** מ' **סאה היה** ושל **סנפרינון** היה ו' **מכות חקוקות** עליו **נוטריקון** דצ"ך עד"ש באח"ב" (שמות רבה פרשה ח)

ג. "לך אל **פרעה בבקר** הנה **יוצא המימה** לא היה יוצא אלא המימה [בבוקר] לפי שאותו רשע היה משתבח ואומר שהוא אלוה ואינו **יוצא לנקביו** לפיכך היה יוצא בבקר" (שמות רבה פרשה ט)

ד. "למה הביא עליהם **צפרדעים** מפני שהיו **משעבדין** בישראל ואומרים להן הביאו לנו **שקצים** ו-**רמשים** לפיכך הביא עליהן צפרדעים ובשעה שהיו **מוזגין** את הכוס היה **מתמלא** מן הצפרדעים" (שמות רבה פרשה י)

ה. "אמר ריב"ל **נס גדול** נעשה **בשחין** שאדם זורק **חץ למעלה** אינו מהלך **מאה אמות** ומשה זרק **פיח הכבשן מלא חפניו** דבר שלא היה בו ממש וזרקו משה השמימה **עד כסא הכבוד**" (שמות רבה פרשה יא)

ו. "ד"א מי הוא זה מלך הכבוד למה קרא להקב"ה **מלך הכבוד** שהוא חולק כבוד **ליראיו**" (שמות רבה פרשה ח)

מילה ראשונה מילה שניה

"הקב"ה מביא פורענות על רשעי עובדי כוכבים כדי שישמעו... -- -- -- -- --"

תשבץ לפרשת וארא

מאת עוזי קייש

8		7		6	5	4		3		2	1
						10					9
		14				13			12		11
			18	17			16		15		
	21			20						19	
						23					22
30		29		28			27		26	25	24
			33		32					31	
						36	35				34
	40		39					38			37
				43		42					41
				46			45				44

מאונן

- אחד מפרושי בעל הטורים למילה 'וארא' שבפסוק ב-(שמות ו,ג) "וארא אל-אברהם אל-יעקב ואל-יעקב... הוא: 'וארא. בג'... כדאיתא במדרש ש-... גרם לישראל שיצאו מצרים" (בהיפוך אותיות)
- לשונות של גאולה מרמזים לפי פירוש בעל הטורים לפסוק ב-(שמות ו,ו) על: "בגימ' זה... בישראל לא יפחתו לו מארבע כוסות" (בהיפוך אותיות)
- הרמז במילה 'מקצר' לפי פירוש בעל הטורים לפסוק ב-(שמות ו,ט) בקשר לזמן שעבוד בני"ב במצרים הוא: "מקצר. חסר וי"ו ועולה כמנון ת"ל לומר שלסוף ת"ל שנה יצאו שגאמר... ארבע מאות שנה ושלישים שנה"
- להיכן זרק משה רבנו את פיח הכבשן שהפך למכת שחין על כל ארץ מצרים?
- כלי לקצירת תבואה. "ל-... לא תניף" (דברים כג,כ) (בהיפוך אותיות)
- פירוש רש"י לפי מדרש-אגדה למילה 'על השמים' שבפסוק ב-(שמות ט,כב) הוא (רש"י שמות טכב): "על השמים... ומדרש אגדה הגביהו הקב"ה למשה למעלה... השמים"
- הקב"ה אמר למשה רבנו לקום מוקדם בבוקר ולומר לפרעה כשהוא בדרכו לנילוס ש- (שמות ח,טז): "כה אמר ה' שלח... ועבדני"
- מה עשה פרעה כדי שהבריות יאמינו שהוא כביכול שולט על העולם? (רש"י שמות ז,טו) "שהיה עושה עצמו אלוה ואומר שאינו צריך לנקבו ומשכס ויוצא ל-... ועושה שם צרכיו"
- נבלבש. "קנה וסוף... (ישעיה יטו) (בלשון יחיד,עבר)
- כיצד רומז פירוש בעל הטורים מהפסוק ב-(שמות ו,ד) על הזמן שעמדו בתי המקדש הראשון והשני? "לתת להם את ארץ כנען. לתת עולה... ת"ך רמז לשני מקדשים שעמדו... ות"ך שנים"
- במכת הברד האש שהתלקחה בתוך הברד לא כתבה כ- (רש"י שמות טכד): "האש והברד מעורבין... לעשות רצון קונם עשו... ביניהם"
- כתוב את האותיות לפי ערכם הגימטרי מלמעלה כלפי מטה: א-40, ב-10, ג-1, ד-10, ה-50, ו-10, ז-20, ח-6, ט-5
- נתמך, נסמך. "והנה שאול... על-חנינו" (שמואל ב' א,ו)
- המילה בפרשה הזרה במשמעותה למילים-כך, ככה היא (שמות ו,ט): "וזכר משה... אל-בני-ישראל"
- הקב"ה אמר למשה רבנו לשלוט על פרעה על-ידי שררה ומרות ולפי פירוש (רש"י שמות ז,א): "שופט ורודה לרדותו במכות ו-..."
- איזה קל וחומר אנו לומדים מלשון הרע שאמר מרים ואהרן על משה רבנו שקיבלו תוכחה מהקב"ה ונעשו-לגבי בשר ודם? (רש"י במדבר יב,ט) "וחר אף ה' בם וילך מאחר שהודיעם סרחונם גר עליהם נדזו ק"ו לבשר ודם שלא יעמוס על חבריו עד שיודיעו... (בהיפוך אותיות)
- צד מערב. "השמש" (יהושע א,ד)
- פרעה ביקש ממושה רבנו שסיר את מכת הברד מיד ומשה רבנו אמר לו שעליו להתפלל מחוץ לעיר כ- (רש"י שמות טכט): "כצאתי את העיר. מן העיר אבל בתוך העיר לא התפלל לפי שהיתה מלאה... (בהיפוך אותיות)
- אנו פותחים (פתח להתרת נדר) - בעברית. ובארמית? "והלכתם לא... לא ברישא ולא בספיא" (נדרים כב)
- כתוב את האותיות לפי ערכם הגימטרי מלמעלה כלפי מטה: א-1, ב-2, ג-400, ד-300
- הקולות שישמעו בעתיד לאחר שכבר נשמעו במכת הברד יהיו לפי פירוש בעל הטורים על הפסוק ב-(שמות טכט) בזמן: "הקולות יחדלון והברד לא יהיה עוד. אבל לא אמר על הקולות שלא יהיו עוד כי יהיו... תורה"
- שמו של המלך האחרון בישראל הוא: "בן-אלה" (מלכים ב' טו,ל)
- עגלה מחוזה, עגלה שממעל לה כילה למחסה על הנוסעים או על המטען. "שש-עגלת... (במדבר ג,ג)
- כמה זמן חי לוי במצרים? (שמות ו,טז) "ושני... לוי שבע ושלישים ומאת שנה"
- קנים יבשים של תבואה ונידולי-שדה אחרים שנסארו לאחר הדיש. "כירה שהסקוה ב-... ובגבא" (שבת ג,א)

מאונן

- איזה קל וחומר למדו חנניה מישאל ועזריה מהצפרדעים לפי פירוש בעל הטורים על הפסוק ב-(שמות ח,א)? "שמסרו עצמן לשרפה נשאו ק"ו לעצמן מצפרדעים שהצפרדעים מסרו עצמן למיתה על..."
- נוה מדבר וישוב על שפת ים המלח. "גד" (שמואל א' כג,כט)
- יחס של רצון וחובה. "רוח -... (זכריה יב,י)
- באיזה גיל היה משה רבנו כשדבר בפעם הראשונה לפני פרעה? "ומשה בן-... שנה... בדברם אל-פרעה" (שמות ז,ז)
- פירוש המילה 'מקרקר' לפי פירוש עיקר שפתי חכמים על פירוש רש"י לפסוק ב-(שמות ז,כט) הוא: "מקרקר לשון..."
- טיפה. "הן גוים כ-... מדלי וכשחק מאזנים נחשב" (ישעיה מ,טו)
- השבט שהאריך ימים יותר מכולם במצרים הוא שבט: (רש"י שמות ו,טז) "ו-... האריך ימים על כולם" (בהיפוך אותיות)
- כיצד פגעה מכת הערוב במצרים? (רש"י שמות ח,יז) "את הערב. כל מיני חיות רעות ונחשים ועקרבים בערבוביא והיו... בהם" (בהיפוך אותיות)
- שבחם של האבות הקדושים לפי פירוש בעל הטורים לפסוק ב-(שמות ו,ג): "וארא אל אברהם. ס"ת אלם שעשו עצמם... ולא הררהו אחר מדות"
- העונש שקיבלו משה רבנו ואהרן על שלא למדו ק"ו מהצפרדעים לפי פירוש בעל הטורים על הפסוק ב-(שמות ח,א): "משה ואהרן שנאמר בהם יען לא האמתם בי להקדישני ולא נשאו ק"ו מצפרדעים מתו ולא זכו... לארץ"
- כיצד התרבו הצפרדעים במכת צפרדע? (רש"י שמות ח,ב) "ותעל הצפרדע. צפרדע אחת היתה והיו מכין... והיא מתזת נחילים" (בהיפוך אותיות)
- מיוחד, ניכר, מוכר. "ופתילך זו סנהדרין שהן... בפתיל" (בראשית רבה פרשה פה) (בלשון יחיד) (בכתב חסר) (בהיפוך אותיות)
- הקב"ה ענה למשה רבנו כשאמר שהוא ערל שפתיים ולכן פרעה לא יבין אותו לפי פירוש עיקר שפתי חכמים על פירוש רש"י לפסוק ב-(שמות ז,ב): "ר"ל אתה תדבר פעם א' ואהרן אחיך ימליצנו כמה... (בהיפוך אותיות)
- אנו לומדים מהפסוק "ויהי ברד ואש מתלקחת בתוך הברד" לפי פירוש (רש"י שמות טכד): "א... בתוך... (בהיפוך אותיות)
- הסימן שעל משה רבנו ואהרן לעשות לפני פרעה כדי להוכיח לו על חשיבותו ויכולתו של הקב"ה הוא: (שמות ז,ט) "קח את-מטך והשלקן לפני-פרעה יהי ל-... (בהיפוך אותיות)
- כתוב את האותיות לפי ערכם הגימטרי מימין לשמאל: א-2, ב-6, ג-6
- פירוש רש"י למילה 'והפלה' בפסוק ב-(שמות טד) הוא: "והפלה..."
- מיה הסיבה למכת כנים שקיבלו מצרים? פירוש בעל הטורים על הפסוק ב-(שמות ח,ב) "טעם הכנים לפי שמנעו המצרים את ישראל מלבא ב-... ומתוך כך נתמלאו כנים בבגדיהם לפיכך לקו הם בכנים"
- הפסוק המבטא את הסכנה כשאדם מצליח וחושב שהוא גרם להצלחתו ולא בזכות הקב"ה שנתן לו את כל השפע שיש לו הוא: "ואמרת בלבבך... ועצם ידי עשה לי את-החיל הזה" (דברים ח,יז) (בכתב מלא)
- היכן אמר הקב"ה לבני-ישראל "אנו את הגוי אשר יעבודו דן אנכי" (בראשית טו,ד)? (רש"י שמות ו,ה) "כי ב-... בין הבתרים אמרת לו וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי" (בהיפוך אותיות)
- מה אנו לומדים מכך שיש מקומות שמקדים הכתוב את אהרן למשה רבנו ויש מקומות שמקדים הכתוב את משה רבנו לאהרן (ברוב המקראות)? (רש"י שמות ו,כ) "... לומר... כאחד"
- מנח, גוף. "לא ישא נוסת שמא יצא מהם אצבעי" (בכורות מה)
- הרמז לפי פירוש בעל הטורים לפסוק ב-(שמות ז,ט) כאשר אהרן השליך את מטהו לפני פרעה והמטה הפך לתנין: "ולמה לתנין לפי שפרעה אמר על עצמו התנין הגדול הרובץ בתוך יאוריו ורמז לו כשם שזה היה תנין וחזר להיות... יבש כן יחזור פרעה להיות עפר רימה ותולעה" (בהיפוך אותיות)
- מדוע נבחר אהרן להכות את מצרים במכת דם ובמכת צפרדעים? (רש"י שמות ז,ט) "לפי... היאור על משה כשנשלך לתוכו"

חידון לפרשת וארא

מאת עוזי קייש

הוראות:

א. עליכם לענות על השאלות הבאות לפי הסדר. התשובות לשאלות כתובות בתוך הסוגריים באותיות

מבולבלות. עליכם לסדר את המילים לפי סדר האותיות הנכון.

ב. לאחר שפתרתם את השאלות עליכם להניח את האות הראשונה של כל פתרון לפי סדר השאלות

מהשאלה הראשונה ועד השאלה האחרונה, במשבצות שלמטה. אם פתרתם נכונה תקבלו

את התשובה לשאלה: מה צריך לבדוק מי שנושא אישה לפי פירוש רש"י?

"הנושא אשה צריך לבדוק" --- 1 מילה

1. איזה מכה מהמכות שקיבלו מצרים שקולה כנגד כל המכות לפי פירוש רש"י?

"מכת ---- (רכתבו)"

2. מי היכה את מצרים במכת כינים? ---- (הנאר)

3. מהי המילה בפרשה הזוהי במשמעותה למילה ערמות? "ויצברו אתם ---- (רחממ) ותבאש הארץ"

4. מה הראה משה רבנו לפרעה בקשר למכת הברד שהוא עתיד לקבל לפי פירוש רש"י? "כעת מחר. כעת הזאת

למחר שרט לו שריטה בכותל למחר כשתגיע חמה לכאן ---- (ריד) הברד"

5. כיצד מפרש רש"י שכל הבהמות של מצרים מתו במכת שחין שהרי כבר הוזכר מקודם בפרשה שהמקנה של מצרים מת? "אלא לא נגזרה גזרה אלא על אותן שבשדות בלבד שנאמר במקנך אשר בשדה והירא את דבר ה' ---- (נהסי) את מקנהו אל הבתים"

5 4 3 2 1

--	--	--	--	--

פתרון התפזורת: "ישראל ויראו" (רש"י שמות זג)

פתרון החידון: 1) בכורות 2) אהרן 3) חמרם 4) ירד 5) הניס, באחיה